

In memoriam Karel van Hellemond, 1913-2001

Op 5 juli 2001 is op 88-jarige leeftijd Karel van Hellemond overleden. Velen zullen hem nog hebben gekend van het legendarische Haagse ziekenhuis Zuidwal en later van het nieuwe Leyenburg. Zijn opleiding tot radioloog genoot hij bij Steenhuis in Leiden van 1941 tot 1945. Hij bleef aan het AZL verbonden tot zijn uitzending als militair naar het voormalige Nederlands Oost-Indië, met bestemming het Marinehospitaal in Soerabaya. In 1951 volgde zijn benoeming in Den Haag als opvolger van Arisz. In verband met zijn komst waren de faciliteiten aanzienlijk verbeterd: wat tot dusver de Röntgenkamer heette te zijn, werd een Röntgenafdeling naar de eisen des tijds. Omdat vrijwel geen ander medisch specialisme in zijn functioneren zo sterk de stand der techniek weerspiegelt, zou van Hellemond nog tot omstreeks 1960 de rode adaptatiebril nodig hebben, want toen kwamen de eerste beeldversterkers in productie!

Zijn rustig oordeel en stabiele karakter waren van voordeel tijdens de stormachtige ontwikkeling van ons vak, waarbij deskundigheid op elk gebied het streven leek. Maar Karel bleef de röntgendiagnostiek van de inwendige geneeskunde als zijn eerste taak zien. Voor hem golden zeker de woorden 'in der Beschränkung zeigt sich erst der Meister'. Bij voorkeur zocht hij medewerkers met capaciteiten op andere terreinen en gaf hij 'het jonge volkje', zoals hij zijn assistenten placht te noemen, alle ruimte om tot ontwikkeling van nieuwe technieken te komen. Van een echte maatschap was in de hiërarchische structuur van het ambtelijke ziekenhuis in die jaren nauwelijks sprake. Achteraf gezien nam hij hierin (evenals de andere stafleden) wellicht een te afwachtend standpunt in, overigens daarin gesteund door een directie die weinig heil zag in democratisering. Bij persoonlijke tegenstellingen bleef hij de gentleman die op geestige wijze zijn mening naar voren kon brengen.

Van 1951 af zijn bij Van Hellemond vele artsen röntgenoloog geworden, bijna allemaal mannen. Zij zullen zich zijn zorgvuldige wijze van werken herinneren en zulks tot in de verslaglegging. Voor menig assistent was hij ook een leermeester in de woordkeus. Door zijn persoonlijke bemoeienis was er weinig aan te merken op de omvangrijke administratie en het grote archief. Op het einde van de werkdag was er wel eens tijd voor enige ontspanning. Anders een man van weinig woorden, kon hij dan op aanstekelijke wijze praten over een aanwinst voor zijn postzegelverzameling en nog vaker over een van de vele boeken die hij las en die hij graag uitleende aan zijn assistenten. En dat alles onder het genot van een sigaret.

Naast zijn werk op het ziekenhuis heeft hij zijn lidmaatschap van de KNMG actief waargemaakt; hij heeft in het bestuur van de NVvR gezeten en deed op zijn beurt veel voor de plaatselijke Bond van Medisch Specialisten.

Het wel en wee van zijn gezin lag hem na aan het hart. Tijdens de laatste jaren van afnemende gezondheid kon hij rekenen op de vanzelfsprekende zorg van een van zijn dochters. Heel kort na 5 juli is zijn trouwe levensgezellin Mariëtte ten grave gedragen.

Den Haag
December 2001

Huib Kalkman
Peter Hoogland

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.